

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

УДК 159.923.33

ОСОБЛИВОСТІ ГЕНДЕРНИХ ПРОЯВІВ ЛІДЕРСТВА СУЧАСНИХ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Коляда А.М., студентка 4 курсу спеціальності “Психологія”,
*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ*

Шевцова О.М., кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології
(o.shevtsova@nubip.edu.ua)
*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ*

У сучасному суспільстві, де швидкими темпами відбуваються соціально-економічні зміни, бути лідером стає необхідною умовою формування конкурентоспроможної особистості. Актуальність питань гендерної рівності та розвінчування гендерних стереотипів, зокрема, щодо феномену лідерства, спонукає наукову психологічну спільноту досліджувати гендерні аспекти лідерства. У юнацькому віці особистість визначається зі своїми життєвими цілями, переконаннями та інтересами, відбувається інтенсивний розвиток Я-концепції.

Лідерські якості вважаються одними з провідних характеристик особистості сучасної людини. Формування цих якостей на різних етапах розвитку людства було пріоритетним завданням освітніх установ. Особистісні якості лідера, закладені в дітей ще в шкільний період життя, можуть і повинні отримувати імпульси для подальшого формування на наступних етапах життя. Особливо це актуально для студентського періоду становлення особистості [1; 4; 5]. Для студентів наявність розвинених лідерських якостей є потребою не лише розвитку особистості як такої, а і її розвитку в контексті складних соціально-політичних та економічних трансформацій теперішнього суспільства.

Гендерні прояви лідерства включають різні аспекти, такі як спосіб комунікації, прийняття рішень, стиль керівництва і здатність мобілізувати людей [2]. Умови воєнного часу можуть вплинути на гендерні прояви лідерства студентів, змінити їхні ролі та підвищити вимоги до них. У таких умовах жінки можуть стикатися з певними стереотипами і бар'єрами, пов'язаними зі своєю статтю, особливо якщо їх лідерські якості не відповідають уявленням про традиційного лідера. Однак, воєнний час може також сприяти змінам у стереотипах та збільшенню відкритості до різних форм лідерства.

Дослідження показують, що жінки частіше проявляють лідерські якості, такі як здатність до співпраці та емоційна стійкість. Вони також можуть бути більш схильними до вирішення конфліктів шляхом дискусії та переговорів. У той же час, чоловіки можуть бути більш схильними до прийняття ризику та здатними до швидкого прийняття рішень. Вони також можуть бути більш схильними до прийняття лідерської ролі та здатними до мотивації команди до досягнення спільної мети [4]. Проте, важливо зазначити, що ці розбіжності не є

абсолютними та можуть залежати від індивідуальних рис та досвіду кожної людини. У команді важливо використовувати різні лідерські якості та здатності кожного учасника, щоб досягти успіху[3].

Лідерські якості є дуже важливими для студентів у воєнний час, оскільки допомагають створювати ефективні команди та вирішувати складні завдання в умовах стресу та небезпеки. Деякі з найважливіших лідерських якостей, які можуть бути корисними для студентів у воєнний час, включають:

- *здатність до прийняття рішень*: в умовах воєнного конфлікту необхідно швидко та ефективно приймати рішення, які можуть мати велике значення для життя та безпеки студентів та їх товаришів по команді;

- *здатність до співпраці*: у воєнний час студентам доводиться працювати разом у складних умовах та виконувати завдання як команда. Здатність до співпраці та побудови ефективної команди є ключовим елементом успішного виконання завдань;

- *лідерські якості*: у воєнний час студенти можуть бути висунуті на роль лідера, який візьме на себе відповідальність за прийняття рішень та керування командою. Лідерські якості, такі як здатність до мотивації та навчання інших, можуть бути корисними в цьому процесі;

- *емоційна стійкість*: у воєнний час студентам доводиться стикатися з багатьма стресовими ситуаціями, які можуть впливати на їх емоційний стан. Емоційна стійкість та здатність до самоконтролю можуть допомогти студентам управляти стресом і залишатися зосередженими на виконанні завдань.

Лідерські якості можуть бути корисними для студентів в умовах воєнного стану, допомагаючи їм ефективно працювати в команді та вирішувати складні завдання в умовах небезпеки та стресу. А гендерні особливості лідерства у студентів в умовах воєнного стану можуть впливати на спосіб, яким вони сприймають свої лідерські якості та як вони використовують їх у команді [5].

Отже, лідерство є важливим елементом успішної роботи команди в умовах воєнного конфлікту, зокрема використання лідерських якостей та здібностей кожного студента сприяє ефективній співпраці й успішному вирішенню складних завдань в умовах небезпеки та стресу.

Перелік посилань

1. Ільєнко О. Гендерні особливості лідерства в Україні: проблеми та перспективи. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2016. № 853. С. 109–115.
2. Корнійчук О.В. Гендерна проблематика у лідерстві: особливості прояву та шляхи вирішення. *Вісник Острозької академії*. 2018. № 3 (13). С. 82–87.
3. Маслова О.В. Гендерна специфіка лідерства в Україні: проблеми та перспективи. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2017. № 2 (80). С. 154–159.
4. Сорокіна О. А., Шевцова О. М. Рефлексія у структурі професійного самовизначення майбутніх психологів. *Теорія і практика сучасної психології*. 2019. № 1. Т.2. С. 118–122.
5. Шевцова О. М., Коляда А. М. До проблеми розвитку лідерських якостей студентів-психологів. *Актуальні проблеми фахової підготовки здобувачів спеціальності 053 Психологія*. Київ, 2022. С. 75–77.